

Η ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ - ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις - ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να μεταφέρετε τα πρωτόκλιτα προσηγορικά ονόματα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
2. Να μεταφέρετε τα δευτερόκλιτα προσηγορικά ονόματα αρσενικού γένους του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.
3. Να μεταφέρετε τα τριτόκλιτα προσηγορικά ονόματα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και να δηλώσετε το γένος τους.
4. Των προσηγορικών ονομάτων του κειμένου που ευρίσκονται σε αφαιρετική πτώση να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και των δύο αριθμών.
5. Των επιθέτων του κειμένου να γραφεί η ίδια πτώση και στα τρία γένη και στους δύο αριθμούς.
6. Να κλιθούν τα κύρια ονόματα του κειμένου. Αν κάποιο απαντά δύο φορές, να κλιθεί μόνο μία φορά.
7. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
8. Να μεταφερθούν τα ρήματα του κειμένου στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού στην έγκλιση και στο χρόνο που βρίσκονται.
9. Να μεταφερθούν τα ρήματα της πρώτης συζυγίας του κειμένου στο πρώτο και στο δεύτερο πρόσωπο και των δύο αριθμών της οριστικής του μέλλοντος.
10. Να μεταφερθούν τα ρήματα της τρίτης συζυγίας του κειμένου, τα οποία βρίσκονται σε οριστική ενεστώτα, στο αντίστοιχο πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού.
11. Να μεταφερθούν τα ρήματα της τέταρτης συζυγίας του κειμένου, τα οποία βρίσκονται σε οριστική ενεστώτα, στο αντίστοιχο πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού.
12. Να γραφεί το απαρέμφατο ενεστώτα όλων των ρημάτων του κειμένου.
13. Να κλιθεί το αριθμητικό «duo» και στα τρία γένη.

14. Στις παρακάτω ομάδες λέξεων να υπογραμμίσετε τις παρείσακτες. Τι κοινό έχουν οι παρείσακτες λέξεις με τις υπόλοιπες λέξεις της ομάδας και ως προς τι διαφοροποιούνται από αυτές;
- α) *septimum, regum, imperium, maestum, magnum, clarum, antiquum, magnificum, possum.*
- β) *eius, filius, ipsius, huius, illius, regius.*
- γ) *perdit, laedit, aperit, extrahit, adimit, constituit, invenit.*
- δ) *perdere, laedere, genere, adimere, constituere, deligere, vulnere.*
- ε) *regis, patris, lacrimis, vulneris, consulis, civitatis, imperiis, doloris.*
- στ) *duo, punio, paro, deligo, cultro, modo, perdo, laedo, interficio, adimo.*
- ζ) *magno, modo, libro, populo, apro, filio, solitudo, stilo.*
15. Να ξαναγραφούν οι παρακάτω περίοδοι, αφού μεταφερθούν τα ρήματα στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού (στην έγκλιση που βρίσκονται) και γίνουν, όπου χρειάζεται, οι αναγκαίες τροποποιήσεις ώστε οι νέες προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές. Να μη θίξετε τις περιόδους εκείνες που αν τροποποιηθούν δεν παρέχουν αποδεκτό νόημα:
- α) *Filius eam maestam invenit.*
- β) *Rex imperium perdit.*
- γ) *Filius regis pudicitiam puellarum laedit.*
- δ) *Illis femina iniuriam aperit.*
- ε) *Ille delictum punit.*
- στ) *Nos delictum punimus.*
- ζ) *Vos iniuriam aperitis.*
- η) *Ille populum Romanum concitabat.*
- θ) *Vos Tarquinio imperium adimitis.*
- ι) *Populus Romanus duo consules deligebat.*
- ια) *Uxor delictum punire parabat.*
- ιβ) *Brutus ex vulnere cultrum extrahit.*
16. Να επιφέρετε τις απαιτούμενες διορθώσεις ώστε οι προτάσεις που ακολουθούν να είναι συντακτικώς και νοηματικώς αποδεκτές. Αν κάποια πρόταση είναι αποδεκτή, να μην τη θίξετε.

- α) *Nos delictum punire paratis.*
 β) *Vos eam maestam invenimus.*
 γ) *Illis femina cum lacrimas iniuriam aperis.*
 δ) *Ille ex vulnere dolore cultrum extrahimus.*
 ε) *Brutus Tarquinium imperium adimit.*
 στ) *Populus Romanus duos consules constituis deligere.*
 ζ) *Sextus pudicitia Lucretiae laedit.*
 η) *Maritus Lucretiae iratus parabant punire filio Tarquini.*
 θ) *Sextus pudicitiam uxori Collatini laedis.*
 ι) *Illa se ipsam cultri interficit.*
17. Να μεταφέρετε στην αντίστοιχη πτώση ή στο αντίστοιχο πρόσωπο του άλλου αριθμού τους κλιτούς τύπους των παρακάτω προτάσεων. Να μη θίξετε τις προτάσεις εκείνες οι οποίες, αν μετασχηματισθούν, δεν δίδουν αποδεκτό νόημα.
- α) *Hic suum regnum¹ perdit.*
 β) *Tarquinius imperium propter imprudentiam² fili sui perdit.*
 γ) *Ille pudicitiam uxoris eius laedit.*
 δ) *Ille delictum punire parat.*
 ε) *Pater puellae invenit eam maestam.*
 στ) *Tarquinius septimus atque ultimus regum erat.*
 ζ) *Nos iniuriam punire paramus.*
 η) *Vos amicis nocetis et amicitiam proditis.³*
 θ) *Hic illi imperium adimit.*
 ι) *Illis femina iniuriam aperit.*
 ια) *Tu nobis iniuriam non aperis.*
 ιβ) *Tu huic potestatem⁴ adimis.*
18. Να χαρακτηρισθούν οι ομοιόπρωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί του κειμένου.
 19. Να δικαιολογήσετε τον συντακτικό ρόλο των τύπων που βρίσκονται σε αφαιρετική πτώση.

¹ regnum, -i = βασίλειο

² imprudentia, -ae = ανοησία, αφοροσύνη

³ prodo 3 = προδίδω

⁴ potestas, -atis (θηλ.) = δύναμη, εξουσία, κύρος

20. Να χαρακτηρισθούν συντακτικώς οι τύποι που βρίσκονται σε πτώση αιτιατική και να δικαιολογήσετε την πτώση τους.
21. Να δικαιολογήσετε το πρόσωπο και τον αριθμό των ρημάτων του κειμένου.
22. Να προσδιορίσετε το είδος των απαρεμφάτων του κειμένου και να δικαιολογήσετε τον χρόνο στον οποίο βρίσκονται.
23. Να εντοπίσετε τα υποκείμενα των απαρεμφάτων του κειμένου και να δικαιολογήσετε την πτώση τους.
24. Να εντοπίσετε τις προθέσεις του κειμένου και να προσέξετε τη σύνταξή τους.
25. Να εντοπίσετε τους συνδέσμους του κειμένου και να εξηγήσετε τον συντακτικό τους ρόλο.
26. Να εντοπίσετε τις λέξεις του κειμένου που έχουν ετυμολογική σχέση με αντίστοιχες λέξεις της Ελληνικής (αρχαίας και νέας).
27. Να γίνει συλλαβισμός των λέξεων της πρότασης που ακολουθεί: *Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit.*
28. Να θέσετε το σημείο της μακρότητας ή της βραχύτητας πάνω από το φωνήεν της παραλήγουσας των παρακάτω λέξεων και το τονικό σημείο της οξείας στην συλλαβή που τονίζεται. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας: *imperium, pudicitiam, inveniunt, dolore, adimit, deligere.*
29. Να μεταφραστούν στα Λατινικά οι προτάσεις:
- Ο γιος του Ταρκυνίου προσβάλλει την τιμή της γυναίκας του Κολλατίνου.
 - Ο Κολλατίνος οργισμένος ετοιμάζεται να τιμωρήσει την εγκληματική πράξη.
 - Η Λουκρητία σκοτώνεται με μαχαίρι.
 - Ο σύζυγός της σκεπτόταν να τιμωρήσει την εγκληματική πράξη.
 - Ο Ρωμαϊκός λαός αποφασίζει να εκλέξει δύο υπάτους.
- στ) Η γυναίκα με δάκρυα αποκαλύπτει την προσβολή.
ζ) Ο πατέρας βρίσκει την κόρη του περίλυπη.
30. Με τις ομάδες λέξεων που σας δίνονται να κατασκευάσετε ισάριθμες αποδεκτές προτάσεις, αφού τοποθετήσετε την κάθε λέξη στον κατάλληλο τύπο και στην κατάλληλη θέση. Να τοποθετήσετε τα ρήματα σε οριστική ενεστώτα ή παρατατικού, κατά την κρίση σας, προσέχοντας, ώστε το νόημα να είναι ικανοποιητικό.
- pater, maestus, ille, invenio.*

- β) *femina, aperio, iniuria.*
 γ) *paro, punio, delictum, Brutus.*
 δ) *maritus, culter, ex, extraho, vulnus.*
 ε) *uxor, aperio, maritus, delictum.*

2. Ερωτήσεις - ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Συμπλήρωση κενών

1. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο (τα ρήματα με τα οποία θα συμπληρώσετε τα κενά, να τεθούν σε οριστική παρατατικού). Να προσέξετε ώστε οι προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές.
 - α) *Tarquinius Superbus septimus atque regum
 (sum, ultimus)*
 - β) *Tarquinius propter imprudentiam imperium
 perdit. (suus, filius)*
 - γ) *Filius imperium adimit. (pater, suus)*
 - δ) *regum non licet puellarum pudicitiam
 (laedo, filius)*
 - ε) *Pudicitiam Collatini Sextus Tarquinius laedit et
 propter hanc pater imperium perdit. (uxor,
 is, iniuria)*
 - στ) *Uxor Collatini maesta se interficit.
 (culter, ipse)*
 - ζ) *Brutus ex magno cultrum extrahit et
 expirat. (Lucretia, dolor, vulnus)*
 - η) *Ille Sextum Tarquinium,
 Tarquini Superbi, septimus atque ultimus regum erat. (punio,
 paro, filius, qui)*
 - θ) *Nos amicum maestum sed eum
 non (invenio, noster, iuvo, possum)*
 - ι) *Populus duos constituit. (deligo,
 consul)*

- ια) *Ego vos esse* *Quid vos*?
(maestus, video, excrucio)
- ιβ) *et* *Lucretia iniuriam aperit.* (maritus, pater)

II. Ερωτήσεις - ασκήσεις της μορφής «Σωστό - Λάθος»

1. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι συντακτικώς ορθές ή εσφαλμένες και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Brutus populum rege imperium adimere admonet.</i> ☐	☐	
β) <i>Brutus populo rege imperium adimere admonet.</i>	☐	☐
γ) <i>Brutus populi admonet regi imperium adimere.</i>	☐	☐
δ) <i>Brutus populum admonet rege imperium adimere.</i>	☐	☐
ε) <i>Brutus populum admonet regi imperio adimere.</i>	☐	☐
στ) <i>Brutus populum regi imperium adimere admonet.</i>	☐	☐
ζ) <i>Brutus populum Tarquinio imperium adimere admonet.</i>	☐	☐
η) <i>Brutus regis imperium adimere populum Romanum admonet.</i>	☐	☐
θ) <i>Populus Romanus regi imperium adimere constituit.</i>	☐	☐
ι) <i>Populus regibus imperium adimere constituit.</i>	☐	☐
ια) <i>Populus filium Tarquini punire constituit.</i>	☐	☐
ιβ) <i>Brutus populum regibus imperium adimere admonet.</i>	☐	☐

2. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Tarquinius Superbus ultimus regum erat.</i>	☐	☐
β) <i>Filius Tarquini Superbi , Sextus, pudicitiam uxoris Bruti laedit.</i>	☐	☐
γ) <i>Sextus Tarquinius pudicitiam uxoris Collatini laedit.</i>	☐	☐
δ) <i>Lucretia cultro se ipsam interficit.</i>	☐	☐
ε) <i>Brutus ex corpore Lucretiae magno dolore cultrum ☐ extrahit.</i>	☐	

στ) <i>Marito, patri et Iunio Bruto Lucretia cum lacrimis iniuriam aperit.</i>	☐	☐
ζ) <i>Populus Romanus tres consules deligere constituit.</i>	☐	☐
η) <i>Pater Lucretiae Tarquinius Superbum interficit.</i>	☐	☐
θ) <i>Sextus Tarquinius cultro se ipsum interficit.</i>	☐	☐
ι) <i>Brutus populum Romanum contra regem concitat.</i>	☐	☐
ια) <i>Brutus filium Tarquini interficit.</i>	☐	☐
ιβ) <i>Sextus Tarquinius filius septimi atque ultimi regum erat.</i>	☐	☐

III. Ερωτήσεις - Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Η έκφραση «se ipsam interficit» σημαίνει:

α) φονεύει (υποκ.: αυτή).	☐
β) πεθαίνει (υποκ.: αυτός).	☐
γ) φονεύει (υποκ.: αυτός).	☐
δ) αυτοκτονεί (υποκ.: αυτή).	☐
ε) αυτοκτονεί (υποκ.: αυτός).	☐
στ) πεθαίνει (υποκ.: αυτή).	☐

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

2. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις ευσταθεί συντακτικώς και νοηματικώς;

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

α) <i>Maritum et patri puella iniuriam aperit.</i>	☐
β) <i>Marito et patrem puella iniuriam aperit.</i>	☐
γ) <i>Marito et patri puellae iniuriis aperit.</i>	☐
δ) <i>Marito et patri puella iniurias aperit.</i>	☐
ε) <i>Mariti et patris puella iniurias aperit.</i>	☐
στ) <i>Maritum et patrem puella iniurias aperit.</i>	☐
ζ) <i>Marito et patri puella iniuriae aperit.</i>	☐
η) <i>Mariti atque patri puellae iniurias aperis.</i>	☐
θ) <i>Marito et patri puellae iniuriae aperit.</i>	☐
ι) <i>Maritum et patrem puellae iniuriae aperiunt.</i>	☐

3. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις ευσταθεί συντακτικώς; Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

α) <i>Populus rege imperium hoc modo adimit.</i>	☐

- β) *Illa cum lacrimis iniurias aperio.*
- γ) *Illa se ipsum interficit.*
- δ) *Ex vulnere gladium cum lacrimis extrahit.*
- ε) *Ille se ipsa interficit.*
- στ) *Filius eius pudicitiam uxoris regi laedit.*
- ζ) *Illis pater respondet pudicitiam suae
puellae filius regis laedere.*
- η) *Rex tres apros ferocem interficit.*
- θ) *Diana in hos montes errabat.*
- ι) *Liber iam populus duos consules deligebat.*

IV. Ερωτήσεις - ασκήσεις σύζευξης

1. Στηριζόμενοι στο κείμενο να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Πέντε από τις προτάσεις που καταχωρίζονται στη στήλη των απαντήσεων δεν ανταποκρίνονται σε αντίστοιχες ερωτήσεις.

Ερωτήσεις

Απαντήσεις

1) ☐ <i>Quis pudicitiam uxoris
Collatini laedit?</i>	α) <i>Mariti, patris et Iuni Bruti.</i>
2) ☐ <i>Quibus Lucretia iniuriam
aperit?</i>	β) <i>Duo.</i>
3) ☐ <i>Gladium an cultrum Brutus
ex vulnere extrahit?</i>	γ) <i>Marito, patri et Iunio
Bruto.</i>
4) ☐ <i>Quot (= πόσους;) populus
Romanus consules deligit?</i>	δ) <i>Lucretia.</i>
5) ☐ <i>Quis se ipsum interficit?</i>	ε) <i>Sextus Tarquinius.</i>
6) ☐ <i>Quid marito suo Lucretia
aperit?</i>	στ) <i>Iniuria.</i>
7) ☐ <i>Qui (= ποιοι) Lucretiam
maestam inveniunt?</i>	ζ) <i>Cultrum.</i>
	η) <i>Iniuriam.</i>
	θ) <i>Maritus, pater et Iunius
Brutus.</i>
	ι) <i>Cultrum.</i>
	ια) <i>Maritus Lucretiam invenit
maestam.</i>

ιβ) *Nescio.* (= Δεν γνωρίζω.)

2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α' στήλης με τις σημασίες που δίδονται στη Β' στήλη αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α' στήλης. Στη Β' στήλη υπάρχουν δύο σημασίες των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λατινική λέξη, την οποία θα πρέπει να προσθέσετε, ενώ στην Α' στήλη υπάρχουν δύο λατινικές λέξεις των οποίων δεν δίδονται οι αντίστοιχες σημασίες, τις οποίες επίσης θα πρέπει να προσθέσετε:

A	B
1) <i>septimus</i>	☐ ξεσηκώνω
2) <i>modus</i>	☐ λυπημένος
3) <i>imperium</i>	☐ η σύζυγος
4) <i>perdo</i>	☐ προσβάλλω, βλάπτω
5) <i>pudicitia</i>	☐ χάνω
6) <i>uxor</i>	☐ βρίσκω
7) <i>laedo</i>	☐ εκλέγω
8) <i>maestus</i>	☐ έβδομος
9) <i>invenio</i>	☐ αποφασίζω
10) <i>aperio</i>	☐ βγάζω (τραβώντας)
11) <i>extraho</i>	☐ «τιμή», αιδημοσύνη
12) <i>concito</i>	☐ αποκαλύπτω
13)	☐
14)	☐

3. Βάσει του κειμένου να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α' στήλης με τους συντακτικούς όρους της Β' αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α' στήλης. Στη Β' στήλη υπάρχουν τέσσερις όροι των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λέξη:

A	B
1) <i>regum</i>	☐ γενική αντικειμενική
2) <i>modo</i>	☐ υποκείμενο
3) <i>pudicitiam</i>	☐ γενική υποκειμενική

4) <i>maestam</i>	☐ αντικείμενο του ρ. «parat»
5) <i>cultro</i>	☐ κατηγορηματικός προσδιορισμός
6) <i>punire</i>	☐ αφαιρετική του τρόπου
7) <i>duo</i>	☐ γενική διαιρετική
	☐ κατηγορούμενο
	☐ αντικείμενο του ρ. «laedit»
	☐ επιθετικός προσδιορισμός
	☐ αφαιρετική του οργάνου

4. Να γράψετε μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λατινικής περιόδου. Υπάρχουν έξι περίοδοι στα Ελληνικά των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη στα Λατινικά:

A	B
1) <i>Ille regnum se perdere respondet propter fili sui imprudentiam.</i>	☐ Ο Βρούτος ξεσήκωσε τον λαό εναντίον του βασιλιά.
2) <i>Brutus populum contra regem concitat.</i>	☐ Ο Ρωμαϊκός λαός αποφασίζει να αφαιρέσει την εξουσία από τον Ταρκύνιο.
3) <i>Populus Romanus imperium Tarquinio adimere constituit.</i>	☐ Εκείνος απαντά ότι εξαιτίας της αφροσύνης του γιου του χάνει το βασίλειο.
4) <i>Filius ultimi regis pudicitiam uxoris Collatini laedit.</i>	☐ Ο Βρούτος ξεσηκώνει τον λαό εναντίον του βασιλιά.
5) <i>Femina regi cum lacrimis iniuriam aperit.</i>	☐ Εκείνος απαντά ότι εξαιτίας της αφροσύνης του έχασε το βασίλειο.
6) <i>Illa cultro se ipsam interficit.</i>	☐ Ο γιος του τελευταίου βασιλιά την τιμή της συζύγου του Κολλατίνου προσβάλλει.
7) <i>Illi cum populo Romano delictum punire parabant.</i>	☐ Ο Ρωμαϊκός λαός αποφασίζει να καθαιρέσει τον Ταρκύνιο.
8) <i>Ille cultro se ipsum interficit.</i>	☐ Η γυναίκα του βασιλιά με δάκρυα αποκαλύπτει την αδικία.
☐ Εκείνη με μαχαίρι αυτοκτονεί.

- Ο γιος του βασιλιά την τιμή της γυναίκας του Κολλατίνου προσβάλλει.
- Εκείνος με μαχαίρι αυτοκτονεί.
- Η γυναίκα με δάκρυα αποκαλύπτει στον βασιλιά την αδικία.
- Εκείνοι μαζί με τον Ρωμαϊκό λαό ετοιμάζονταν να τιμωρήσουν την εγκληματική πράξη.

3. Συνδυασμός ασκήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να διορθώσετε τα συντακτικά λάθη και να δικαιολογήσετε τις διορθώσεις σας:
 - α) *Rex huic modo imperium perdit.*
 - β) *Feminae illo cum lacrimis iniuria aperiunt.*
 - γ) *Maritus et pater Lucretiam maesta inveniunt.*
 - δ) *Nos delictis punire parabamus.*
 - ε) *Vos illum imperium adimitis.*
 - στ) *Romani duo consules, Brutus et Collatinus, deligere constituunt.*
 - ζ) *Romani rege imperium adimit.*
 - η) *Brutus et Collatinus populum Romanum contra regem concitat.*
 - θ) *Vir gladium ex vulnere puellae extrahit et se ipsam interficit.*
 - ι) *Iunius Brutus et Tarquinius Collatinus, primi consuli, viri fortes (= γενναίοι) erant.*
 - ια) *Romani delicta puniebat.*
 - ιβ) *Illi populi contra iniuria regum concitabant.*
2. Ο τύπος «lacrimis» του κειμένου είναι:
 - α) δοτική πληθυντικού πρωτοκλίτου ουσιαστικού θηλ. γένους.
 - β) αφαιρετική πληθυντικού πρωτοκλίτου ουσιαστικού θηλ. γένους.
 - γ) δοτική πληθυντικού δευτεροκλίτου ουσιαστικού αρσ. γένους.
 - δ) αφαιρετική πληθυντικού δευτεροκλίτου ουσιαστικού θηλ. γένους.
 - ε) αφαιρετική πληθυντικού δευτεροκλίτου επιθέτου αρσ. γένους.

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο (τα ρήματα που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις να τεθούν σε χρόνο ενεστώτα). Να δικαιολογήσετε την πτώση των ονομάτων καθώς και το πρόσωπο των ρημάτων που επιλέξατε. Να προσέξετε ώστε οι προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές.

- α) *Populus Romanus duo* *deligere* (consul, constituo)
- β) *Collatinus* *uxorem* (suus, maestus, invenio)
- γ) *Brutus ex* *gladium* (vulnus, extraho).
- δ) *Milites* *delictum* *punire parabant*. (arma, hostis)
- ε) *Maritus Lucretiae* *eum* (culter, interficio)
- στ) *Filius* *uxorem Collatini*..... (rex, laedo)
- ζ) *Illa cum lacrimis* *suo magno* *iniurias* (pater, dolor, aperio)
- η) *Vos patriam et* (libertas, perdo)
- θ) *Milites Romani in* *fortiter pugnabant et*..... *propulsabant*. (bellum, hostis)
- ι) *Populus Romanus filium regis* *et* *imperium adimit*. (punio, rex)

Η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ - ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις - ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να εντοπίσετε τα ουδέτερα ουσιαστικά της γ' κλίσης και να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις στον πληθυντικό αριθμό.
2. Να εντοπίσετε τα κύρια ονόματα της α' κλίσης και να γράψετε τη γενική, αιτιατική και κλητική του ενικού αριθμού.
3. *mores, fine*: Να γράψετε τη γενική του πληθυντικού των λέξεων. Να δικαιολογήσετε τη διαφορετική κατάληξη.
4. *caelum*: Να καταγράψετε ουσιαστικά από τα αρχαία και νέα Ελληνικά τα οποία είναι ανώμαλα κατά το γένος, όπως το «caelum». (π.χ. αρχ. ελλ. ὁ σῖτος, τὰ σῖτα, νέα ελλ. ο πλούτος, τα πλούτη).
5. *Lavinium, regnum*: Ποια είναι η διαφορά τους ως προς το σχηματισμό της γενικής του ενικού;
6. *ingens porta, hic annus*: Να γράψετε τη δοτική, αιτιατική και αφαιρετική ενικού και πληθυντικού αριθμού.
7. *duos filios*: Να κλιθούν μαζί στον ίδιο αριθμό.
8. *duos*: Να γράψετε τα αριθμητικά επίθετα και το αριθμητικό επίρρημα του απόλυτου «duo».
9. *tu, suo*: Να κλίνετε τις αντωνυμίες στον ενικό αριθμό στο α' πρόσωπο (στο ίδιο γένος την κτητική).
10. *eis, quos*: Να κάνετε λεπτομερειακή γραμματική αναγνώριση των τύπων.
11. *Tu Aeneam ad caelum feres*: Να κλιθεί στον ενικό και πληθυντικό η πρόταση με το ρήμα στην οριστική του ενεστώτα.
12. *feres*: Ποιες ανωμαλίες παρουσιάζει το ρήμα όσον αφορά τους τύπους που σχηματίζονται από το θέμα του ενεστώτα *fer-*. Να βρείτε τα θέματα του ανώμαλου «φέρω» στα αρχαία ελληνικά. Τι παρατηρείτε;
13. *Romulus moenia... sine fine erit.*: Να ξαναγράψετε τις προτάσεις μεταφέροντας τα ρήματα στο ίδιο πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα.
14. *contundet, imponet*: Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων.

15. *pariet, nutriet*: Και τα δύο ρήματα σχηματίζουν την οριστική ενεστώτα σε – *io*. Κλίνονται και με τον ίδιο τρόπο; Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων.
16. *munit, restituet*: Να κλίνετε την οριστική του ενεστώτα και μέλλοντα των ρημάτων στη φωνή που βρίσκονται.
17. Η οριστική του μέλλοντα σε –*am* ήταν παλιά υποτακτική. Να αποδείξετε τη συγγένεια αυτή από την αντιστοιχία του μέλλοντα του *sum* (ego < eso, ρωτακισμός) με την υποτακτική του *είμι* (ω<εω<εσω).⁵
18. Να εντοπίσετε τις προθέσεις του κειμένου και την πτώση που τις συνοδεύει.
19. *Bellum ingens geret et populos feroces contundet.*: Να γράψετε την παραπάνω περίοδο μεταφέροντας όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό.
20. Να υπογραμμίσετε στις παρακάτω προτάσεις τα προσηγορικά ονόματα όλων των κλίσεων και να γράψετε τη γενική του πληθυντικού αριθμού:
 α) *Romulus et Remus urbem in eis locis fundant.*
 β) *Inter eos contentio* (= διαφωνία) *orta est uter* (= ποιος από τους δύο) *nomen urbi daret.*
 γ) *Romulus, victor, urbem de suo nomine Romam appellat.*
 δ) *Ille urbem prius* (= πρότερον) *legibus quam* (= ή) *moenibus munit.*
21. Οι παρακάτω ρηματικοί τύποι να μεταφερθούν στο β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα:
geret:
feres:
munit:
erit:
appellabit:
restituet:
imponet:
transferet:
nutriet:
pariet:

⁵ Η άσκηση αυτή απαιτεί ιδιαίτερες ετυμολογικές γνώσεις. Δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Εναπόκειται στην κρίση του διδάσκοντος αν θα τη χρησιμοποιήσει ή όχι.

- claudet*:
22. Να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να εξηγήσετε τον τρόπο με τον οποίο εισάγονται και εκφέρονται.
 23. Να αναγνωρίσετε την επιρρηματική σχέση που εκφράζουν οι εμπρόθετοι προσδιορισμοί.
 24. *de suo nomine*: Να αντικατασταθεί το «suo» με την κατάλληλη πτώση της αντωνυμίας *is - ea - id*. Ποια η διαφορά στη σημασία;
 25. *post trecentos annos*: Τι εκφράζει ο εμπρόθετος; Ποια η διαφορά από το *trecentis post annis*;
 26. Να γράψετε τα αντικείμενα των ρημάτων του κειμένου και να ταξινομήσετε τα ρήματα σε μονόπρωτα και δίπρωτα. Να συγκρίνετε τη σύνταξή τους με αυτή των αντίστοιχων ρημάτων στα αρχαία Ελληνικά.
 27. Να ξαναγράψετε το κείμενο εξαρτώντας όλα τα ρήματα (πλην του «erit») από την πρόταση: *Jupiter narrat...* και να γίνουν οι αλλαγές που απαιτεί η απαρεμφατική σύνταξη με ειδικό απαρέμφατο.
 28. *Aeneas bellum... Albam Longam muniet.*: Να μετατραπούν τα ρήματα σε απαρέμφατα εξαρτώμενα από το ρήμα «debeo».
 29. Να καταγράψετε από τις λέξεις του κειμένου:
 - α) αυτές που έχουν σημασιολογική και συγχρόνως ετυμολογική αντιστοιχία με λέξεις της νέας Ελληνικής.
 - β) αυτές των νέων ελληνικών που προέρχονται από τη Λατινική μέσω μιας νεότερης ξένης γλώσσας.
 30. Να μεταφράσετε στα Λατινικά τις προτάσεις:
 - α) *Η σύζυγος του Ταρκυνίου ένα γιο θα γεννήσει, τον οποίον θα ονομάσει Σέξτο.*
 - β) *Η Αφροδίτη θα αποθεώσει τον Αινεία και τον καταγόμενο απ' αυτόν Καίσαρα Αύγουστο.*
 - γ) *Ο Δίας αποκαλύπτει στην κόρη του τα σχέδιά του για το γιο της, τον Αινεία.*
 - δ) *Ο Βιργίλιος διηγείται ότι μια λύκαινα ανέτρεφε τους γιους της Ίλιας, τον Ρώμο και τον Ρωμόλο.*
 - ε) *Δεν επιτρέπεται στο Ρώμο να ονομάσει τους Ρωμαίους από το όνομά του.*
 - στ) *Ο Καίσαρ Αύγουστος οφείλει να κλείσει τις πόρτες του Πολέμου και να αποκαταστήσει τη βασιλεία του Κρόνου.*

31. Να μεταφράσετε στα νέα Ελληνικά:
Gallia est omnis divisa in partes tres, quarum unam incolunt Belgae, aliam Aquitani, tertiam qui ipsorum lingua Celtae, nostra Galli appellantur. Hi omnes lingua, moribus, legibus inter se differunt. (Ιούλιος Καίσαρ, *De bello Gallico*, I, 1, διασκευή).
32. Να γράψετε ένα αντίθετο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και να σχηματίσετε με αυτά σύντομες προτάσεις στα λατινικά: *ingens, claudio, do*.
33. Να μεταφέρετε στα Λατινικά τις παρακάτω φράσεις.
 α) αποθεώνω:
 β) τα τείχη του Άρη:
 γ) υποδέχομαι στον ουρανό:
 δ) ετοιμάζεται να διεξάγει πόλεμο:
 ε) αποφασίζει να κλείσει τις πόρτες του πολέμου:
 στ) αυτοκτονούν από ντροπή:⁶
34. Να συμπληρωθούν τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των λέξεων ή των προτάσεων που δίνονται:
 α) *feroces* είναι προσδ. στο
 β) *mores* είναι στο
 γ) *tu* είναι στο
 δ) *Romulum, Remum* είναι στο
 ε) *lupa* είναι στο
 στ) *Martia* είναι προσδ. στο
 ζ) *de nomine* είναι εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει
 η) *Romanis* είναι από το
 θ) *ab Iulo* είναι εμπρόθ. προσδ. που δηλώνει από το
 ι) *Belli* είναι στο

⁶ pudor, -oris = ντροπή

2. Ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Ασκήσεις του τύπου « Σωστό -Λάθος»

1. Στις παρακάτω προτάσεις να διαγράψετε το σκέλος που περιέχει λάθος.
α) <i>ingens</i>	είναι αρσενικού ή ουδετέρου γένους;
β) <i>eis</i>	είναι δοτική ή αφαιρετική πληθυντικού;
γ) <i>moenia</i>	είναι ουδετέρου ή θηλυκού γένους;
δ) <i>feres</i>	είναι οριστ. ενεστώτα ή μέλλοντα;
ε) <i>post</i>	είναι επίρρημα ή πρόθεση;
στ) <i>pariet</i>	είναι ρήμα γ' ή δ' συζυγίας;
ζ) <i>Romanis</i>	είναι δοτική ή αφαιρετική πληθυντικού;
η) <i>ut</i>	είναι πρόθεση ή επίρρημα;
θ) <i>Martia</i>	είναι κύριο όνομα ή επίθετο;
ι) <i>trecentos</i>	είναι αριθμητικό απόλυτο ή τακτικό;
2. Να σημειώσετε την ένδειξη X στο αντίστοιχο πλαίσιο, αν νομίζετε ότι το περιεχόμενο των προτάσεων είναι σωστό ή λανθασμένο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>in Italia</i> : επρόθ. προσδ. τόπου.	☐	☐
β) <i>mores</i> : έμμεσο αντικείμενο.	☐	☐
γ) <i>Aeneae</i> : γενική κτητική.	☐	☐
δ) <i>post</i> : επιρρηματικός προσδ. χρόνου.	☐	☐
ε) <i>filius</i> : επεξήγηση.	☐	☐
στ) <i>ab Iulo</i> : επρόθ. προσδ. της καταγωγής.	☐	☐
ζ) <i>Belli</i> : γενική αντικειμενική.	☐	☐
η) <i>Romanis</i> : αφαιρετική του χωρισμού.	☐	☐
θ) <i>Aeneam</i> : αντικ. στο ενν. «acciperis».	☐	☐
ι) <i>filius</i> : αντικείμ. στο «nutriet».	☐	☐

3. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Rex deorum hominumque providet fatum Aeneae.</i>	☐	☐
β) <i>Aeneas in caelo Augustum accipiet.</i>	☐	☐
γ) <i>Iulus, ab Aenea ortus, Albam Longam munit.</i>	☐	☐

- δ) *Romulo appellare Romanos de suo nomine non licebit.*
- ε) *Augustus restituere Saturnium regnum constituet.*
- στ) *Magnum imperium Romanis erit.*

II. Ασκήσεις σύζευξης

1. Να συνδέσετε τους αριθμούς της στήλης Α' με τα γράμματα της στήλης Β'.
Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει.

Α	Β
1) <i>portas</i>	α) μετοχή
2) <i>mores</i>	β) αριθμητικό
3) <i>moenia</i>	γ) αντωνυμία
4) <i>caelum</i>	δ) ουδέτερο της γ' κλίσης
5) <i>Saturnium</i>	ε) ουδέτερο της β' κλίσης
6) <i>eis</i>	στ) αρσενικό της γ' κλίσης
7) <i>trecentos</i>	ζ) επίθετο της γ' κλίσης
8) <i>post</i>	η) πρόθεση
9) <i>appellabit</i>	θ) ουσιαστικό της α' κλίσης
10) <i>ortus</i>	ι) επίθετο
	ια) ρήμα

2. Να σχηματίσετε τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται στην πέμπτη στήλη παίρνοντας τα διάφορα μέρη από τις προηγούμενες.

<i>Ger</i>	<i>e</i>	<i>ba</i>	<i>tis</i>	α' πληθ. οριστικής ενεστώτα
<i>impon</i>		<i>i</i>	<i>nt</i>	β' πληθ. οριστικής παρατατικού
<i>tansfer</i>	<i>e</i>	<i>u</i>	<i>nt</i>	β' πληθ. οριστικής ενεστώτα
<i>nutri</i>	<i>b</i>	<i>ba</i>	<i>mus</i>	γ' πληθ. οριστικής παρατατικού
<i>appell</i> <i>a</i>			<i>tis</i>	γ' πληθ. οριστικής μέλλοντα.

3. Να συνδέσετε τους αριθμούς με τα γράμματα. Ένα στοιχείο της Β' στήλης περισσεύει:

A	B
1) <i>eis</i>	α) αντικείμενο στο «appellabit»
2) <i>postea</i>	β) αναφορική μετοχή
3) <i>filius</i>	γ) υποκείμενο
4) <i>quos</i>	δ) παράθεση
5) <i>suo</i>	ε) αντικείμενο στο «nutriet»
6) <i>imperium</i>	στ) επιρρηματικός προσδ. χρόνου
7) <i>ortus</i>	ζ) αντικείμενο στο «accipies»
8) <i>hunc</i>	η) επεξήγηση
9) <i>in caelo</i>	θ) έμμεσο αντικείμενο
10) <i>Romanos</i>	ι) επιθετικός προσδιορισμός
	ια) εμπρόθετος προσδ. τόπου (στάση)

4. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β'. Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει:

A	B
1) <i>lupa</i>	α) καλώ, ονομάζω
2) <i>caelum</i>	β) γεννώ
3) <i>mores</i>	γ) λύκαινα
4) <i>ingens</i>	δ) επιβάλλω
5) <i>appello</i>	ε) αποκαθιστώ
6) <i>contundo</i>	στ) ουρανός
7) <i>restituo</i>	ζ) ιδρύω
8) <i>pario</i>	η) πελώριος
9) <i>orior</i>	θ) ήθη, θεσμοί
10) <i>impono</i>	ι) συντριβω
	ια) ανατέλλω, γίγνομαι

5. Να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης Ένα στοιχείο της στήλης των απαντήσεων περισσεύει.

Ερώτηση	Απάντηση
1) ☐ <i>Ubi Aeneas bellum geret?</i>	α) <i>Romulus.</i>
2) ☐ <i>Quis Aenean ad caelum feret?</i>	β) <i>Caesar Augustus.</i>
3) ☐ <i>Quis Albam Longam muniet?</i>	γ) <i>In Italia.</i>
4) ☐ <i>Quando lupa Romulum et Remum nutrit?</i>	δ) <i>Saturnium regnum.</i>
5) ☐ <i>Quis urbi nomen dabit?</i>	ε) <i>Filius Aeneae.</i>
6) ☐ <i>Quid Augustus restituet?</i>	στ) <i>Jupiter.</i>
7) ☐ <i>Quis bellum componet⁷ in Italia?</i>	ζ) <i>Filia Jovis, Venus.</i>
	η) <i>Post trecentos annos.</i>

III. Ασκήσεις συμπλήρωσης κενών

1. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ρήματα στον πίνακα και να συμπληρώσετε τον αντίστοιχο τύπο στους άλλους χρόνους της ίδιας φωνής: *condet, feres, muniet, appellabit, erit, restituet.*

Ενεστώτας	Παρατατικός	Μέλλοντας

2. Να εντάξετε τις παρακάτω λέξεις στον πίνακα που ακολουθεί: *lupa, hunc, ingens, trecentos, suo, martia, mores, ortus, duos, postea, post, ab, et, sine.*

Ουσιασ.	Επίθετο	Αντ/μία	Αριθ/κό	Μετοχή	Επίρ/μα	Πρόθεση	Σύνδεσ.

⁷ Για τη σημασία της έκφρασης «bellum compono» βλ. Μάθ. XI του σχολικού εγχειριδίου.

3. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον πίνακα που ακολουθεί και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό: *fine, annos, regnum, lupa, filius, mores, caelo, portas, nomine*:

Α' κλίση	Αντίθετος αριθμός	Β' κλίση	Αντίθετος αριθμός	Γ' κλίση	Αντίθετος αριθμός	Παρατηρήσεις

4. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που λείπουν:

ονομαστική ενικού	αιτιατική ενικού	αφαιρετική ενικού	δοτική πληθ.	αιτιατική πληθ.	αφαιρετική πληθ.
			<i>eis</i>		
				<i>quos</i>	
<i>tu</i>					
	<i>hunc</i>				
		<i>suo</i>			

5. Να συμπληρώσετε τα κενά ακολουθώντας τα παραδείγματα:

cum + pello = compello

cum + tundo = contundo

cum + ago = cogo

cum + haereo = cohaereo

cum + loquor = colloquor

cum + rumpo = corrumpo

α) *cum + traho =*

β) *cum + eo =*

γ) *cum + clamo =*

δ) *cum + opto =*

ε) *cum + capio =*

στ) *cum + loco =*

ζ) *cum + mitto =*

η) *cum + pono =*

θ) *cum + primo =*

ι) *cum + verto =*

ια) *cum + teneo =*

ιβ) *cum + laudo* =

3. Συνδυασμός ασκήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να διορθώσετε τα συντακτικά λάθη που υπάρχουν στις παρακάτω προτάσεις και να δικαιολογήσετε τις διορθώσεις σας:
 - α) *Venus Aenean ad caelo feret.*
 - β) *Aeneas populos feroces mores imponet.*
 - γ) *Romulus Romanos de suo nomen appellabit.*
 - δ) *Ille bellum ab Lavinium in Alba Longa transferet.*
 - ε) *Caesarem Augustum post multis annis illa in caelum accipiet.*
2. Να τοποθετήσετε τις αφαιρετικές του κειμένου στους παρακάτω πίνακες ανάλογα με το είδος τους και να γράψετε παραδείγματα αφαιρετικής από τα προηγούμενα κείμενα.

Πρόθεση	Εμπρόθετος που δηλώνει	Παραδείγματα από το μάθημα X	Παραδείγματα από τα προηγούμενα
1. <i>ab</i>	καταγωγή	π.χ. <i>ab Iulo</i>	
	απομάκρυνση	π.χ. <i>ab Lavinio</i>	
2. <i>cum</i>	τρόπο		π.χ. <i>cum lacrimis</i>
	συνοδεία		π.χ. <i>cum sociis</i>
3. <i>de</i>	αναφορά		π.χ. <i>de incolis</i>
	από τόπου κίνηση		π.χ. <i>de collibus</i>
	προέλευση	π.χ. <i>de nomine</i>	
4. <i>ex</i>	διηρημένο όλο		π.χ. <i>ex quibus</i>
	αιτία		π.χ. <i>ex annis</i>
5. <i>in</i>	στάση σε τόπο		π.χ. <i>in terra</i>
	κατάσταση		π.χ. <i>in suppliciis</i>
	χρόνο		π.χ. <i>in bello</i>
6. <i>pro</i>	παραβολή, ομοιότητα		
7. <i>sine</i>	εξαιρέση, τρόπος		π.χ. <i>sine mente</i>

Επιρρηματικός Προσδιορισμός

Τόπου	Χρόνο	Μέσου	Οργάν.	Τρόπο	Αιτίας	Αναφορ.
<i>Neapol</i> <i>i</i>	<i>annis</i>	<i>verbis</i>	<i>cultro</i>	<i>audaci</i> <i>a</i>	<i>forma</i>	<i>iustitia</i>

3. Να συμπληρώσετε τα κενά ακολουθώντας τα παραδείγματα και να χρησιμοποιήσετε τις σύνθετες λέξεις (β, γ, δ, η, θ, ιβ), που γράψατε, σε ρηματικά ή λεκτικά σύνολα.

<i>ad + cedo</i>	<i>accedo</i>
<i>ad + fero</i>	<i>affero</i>
<i>ad + gradior</i>	<i>aggredior</i>
<i>in + ludo</i>	<i>illudo</i>
<i>in + mitto</i>	<i>immitto</i>
<i>in + rideo</i>	<i>irrideo</i>
<i>in + pendo</i>	<i>impendo</i>

α) *ad + cado* =

β) *ad + duco* = π.χ.

γ) *in + pono* = π.χ.

δ) *in + mortalis* = π.χ.

ε) *in + repo* =

στ) *in + laboro* =

ζ) *ad + facio* =

η) *ad + capio* = π.χ.

θ) *in + porto* = π.χ.

ι) *in + maturus* =

ια) *in + ruo* =

ιβ) *in + lex* = π.χ.